

Barcelona, 15 de març de 2017

Ens presentem com la nova Associació AFATRAC (Associació de familiars d'afectats per trastorn de conducta) i representem un col·lectiu de pares i mares “desesperats” (per “desassistits” i “frustrats”), amb fills i filles amb trastorn greu de conducta procedents de diferents patologies mentals prèvies. Els nostres familiars es troben en diferents estadis de gravetat, però tots segueixen una mateixa clínica.

Es tracta d'alguns adults però la majoria adolescents, quasi infants encara, que s'escapen de casa, passen nits fora, al carrer, a casa d'algun desconegut, sense por, consumeixen alcohol i cànnabis (i altres substàncies posteriorment), i son promiscus sexualment. Agressius amb la família, amb altres... Ens roben. Ens destrossen la casa i la vida.

No tenim ajuda a les escoles. Aquests trastorns provoquen dificultats en totes les àrees. El consum d'alcohol i de cànnabis a edat molt primerenca acaba en més fracàs escolar, no acaben els cicles. Passen ja a consums més importants: crack, heroïna... No poden accedir a estudis posteriors, ni a oficis, ni al món laboral, és clar!.

Per a poder dur a terme el tractament biopsicosocial que necessiten aquests nois i noies, els pares o tutors que poden, han d'ingressar-los en centres privats, ja que no hi ha centres de l'Administració pública que els puguin atendre adequadament, el que comporta una despesa econòmica molt elevada a la que moltes famílies no hi poden accedir. Si aconseguim pagar-ho, al sortir ens trobem sense continuïtat en el tractament i tornen a recaure.

Hi ha nois i noies que, malgrat el treball dels terapeutes i l'esforç de les famílies, són casos crònics que necessitarien un centre de llarga estada on poder viure i treballar, que actualment no existeix. I com a conseqüència, aquests joves es queden sense una solució terapèutica que provoca que el destí de molts d'ells sigui la presó o el cementiri.

Els nostres nois que han estat a la presó (si tenen la sort que els admetin a psiquiatria...) és on han estat millor: límits que vénen de fora, que ells no han de posar-se, control en els horaris, en els àpats, en la presa de medicació...activitats en les que hi han de participar, vigilància contínua, accés a teràpia obligatòria, accés a oci, bon oci...activitats esportives i sanes...

Però la presó no pot ser el substitut de la Sanitat. Pensin que, per anar a la presó prèviament s'ha de cometre un delict i, s'ha de cometre un delict perquè els nostres fills rebin un bon tractament?

Aquest són dos dels casos de fills de famílies d'AFATRAC:

Cartes publicades, la primera a la Vanguardia i El Periòdic, al maig del 2016:

El meu fill té un trastorn mental

El nostre fill té un trastorn mental sever, consumeix alcohol i altres substàncies. Té un grau de disminució del 65% per malaltia mental i està incapacitat judicialment.

Atesa la insuportable convivència a casa durant anys, per la seva agressivitat, les fugides de casa, viure al carrer, i que ens anem fent grans... hem hagut de passar la seva tutela a una fundació.

Des dels 15 anys ha estat entrant i sortint de centres terapèutics i hospitals mentals. Ha estat a la presó -mòdul psiquiàtric-, el lloc on ha estat millor: ben menjat, medicat a les hores, i sense consumir.

Ara té 27 anys. Viu sol en un pis amb suport (un suport que ell no accepta), no menja a les hores, marxa de casa quan vol, no es pren la medicació, consumeix, beu, s'aprima... I ara el fan fora perquè fa soroll i els veïns es queixen. No sabem on anirà a viure. Als pisos tutelats amb altres residents no el volen perquè es agressiu, és un pacient problemàtic.

No el volen tenir ingressat als centre de salut mental perquè s'escapa. En ingressar se li demana el seu consentiment, encara que està incapacitat. Si ell no el dona, un jutge pot obligar-lo a ingressar, però el criteri d'alta passa immediatament als metges, que el fan fora si no col·labora. No hi ha centres tancats, només la presó. Ho diu la llei.

Què hem de fer?

- Doncs esperar que torni a delinquir perquè el tanquin a la presó i estigui ben tractat.
- O que ens el matini en una de les seves baralles.
- O que se suïcidi quan tingui un moment de lucidesa i vegi que la seva vida no va enlloc...

No hi ha res pels malats mentals rebels, agressius i que consumeixen... només esperar que es vagin degradant fins a la mort al carrer.

I després diuen que la presó està plena de malats mentals... i si els tractéssim abans?

La ràbia es barreja amb les llàgrimes d'impotència perquè ja no sabem què fer.

Aquesta altre carta ha estat publicada al Periòdico el dia 18 de desembre de 2016:

Imagine

Imagina que tens un fill adoptat quan tenia dos anys, diagnosticat de TDAH (Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat) als 10, que comença amb una medicació prescrita per la neuropediatra.

Imagina que als centres educatius no entenen la problemàtica ni estan formats per enfrontar-la. Com a conseqüència és castigat contínuament, rep expedients disciplinaris, és enviat a casa seva per períodes que van des de 3-4 dies fins a un mes. Que no s'aplica cap protocol d'actuació ni les mesures absolutament necessàries per a poder fer front a la seva escolarització.

Imagina que acaba assistint a un CET (Centre Educatiu terapèutic) sense poder assistir al centre ordinari perquè no saben que fer amb alumnat amb problemes greus de conducta.

Imagina que amb un gran esforç seu i nostre, pare i mare, amb 4-5 hores de feina cada dia a les tardes i caps de setmana, arriba a obtenir el certificat de l'ESO, però no pot acabar una formació professional de cicle mitjà.

Imagina que acabes amb una fama de pare/mare consentidora i amb una relació espantosa amb el professorat. Imagina que nosaltres som professors i a vegades som companys del professorat del nostre fill.

Imagina que comença a consumir cànnabis i que es posa molt agressiu acabant ingressat deu dies a la Unitat Psiquiàtrica Infanto juvenil d'un hospital públic.

Imagina que assisteix a la UCA (Unitat de Consum additiu) i que és donat d'alta, perquè ell no vol deixar de consumir, enlloc de fer-li la teràpia que requereix per a ajudar-lo a deixar el consum.

Imagina que el diagnostiquen també d'un trastorn de personalitat antisocial.

Imagina que és agressiu i es baralla contínuament. Que vas pagant sancions econòmiques i que acaba tenint set demandes judicials per agressions amb lesions més o menys greus i que la sentència sempre és la mateixa: multa o presó, sense saber com accedir a que li commutin per serveis a la comunitat, per a que sigui ell qui pagui per les conseqüències dels seus actes.

Imagina que vols incapacitar-lo i que com que té només un 35% de disminució, el seu CI és normal i és llest, no és ni esquizofrènic ni bipolar (que a vegades penses que són les úniques malalties mentals que es tenen en compte) no trobaràs cap jutge que la concedeixi.

Imagina que saps que existeixen mesures alternatives i que saps que és l'única manera de que sigui responsable dels seus actes i

se li pugui obligar a medicar-se, internar-lo... I que et preguntin si està incapacitat...

Imagina que arriba a la majoria d'edat, que ell no té cap consciència de malaltia mental i no pots fer cap tràmit sense el seu consentiment, ni tens accés a la informació que li arriba dels jutjats, si ell no vol.

Imagina que vas veient, i a més a més t'ho diuen, que l'únic camí és la presó, no n'hi ha cap altre, "vivim en un país democràtic i qui la fa la paga" et diuen...

Quantes mares i pares NO s'imaginem tot això i més, sinó que ho estan vivint dia rere dia?

Jo sóc una d'aquestes mares i em trobo impotent davant aquesta societat que omple les presons amb malalts mentals sense buscar altres solucions.

Malauradament aquest IMAGINE no té música ni és tan bonic i esperançador com el de JONH LENNON

Davant de tot això nosaltres, pares i mares que ja estem farts de plorar, de demanar pels canals establerts, atenció al ciutadà del departament de salut, que se'ns treu de sobre amb excuses de jutjat de guàrdia, de suplicar als hospitals que no donin l'alta al nostres fills simplement perquè ells ho demanin (encara que estiguin incapacitats totalment), ens adrecem al Síndic de Greuges, al Parlament i als Honorables Consellers i Conselleres... i a tothom que ens vulgui escoltar, que **ja no podem més**, que les institucions han de pensar també i sobretot en els malalts mentals més greus, més dèbils mentalment, més agressius, més difícils de portar, més desafiants... que són els que provoquen més problemes de salut per a ells mateixos, per a la família i fins i tot socials, ja que es converteixen en delinqüents potencials.

I PER TANT, DEMANEM:

1. Recursos adients per al coneixement i la detecció, per tal de poder reconduir el problema que denominem "Trastorn greu de la conducta de procedència de Patologies mentals diverses" en els centres educatius, nucli familiar o altres entitats.

a. Les famílies ens trobem desbordades per aquest problema que no hem vist venir al principi. Necessitem ajut psicològic, mèdic i emocional.

b. Les escoles també necessiten informació del problema, ajut per a la detecció i recursos per a afrontar-lo. Necessitem una detecció precoç a les escoles i uns currículums adaptats.

2. Assistència socio sanitària més apropiada per a les persones afectades, quan el Trastorn de Conducta ja s'ha establert i s'hi afegeixen addiccions, posant al seu abast teràpies i centres adients per evitar el seu empitjorament i la seva exclusió social.

Centres residencials de llarga estada. I seguiment a l'alta. Reclamem que no calgui el consentiment del pacient per a fer tractaments ni internaments. Els nostres nois i noies no tenen capacitat per a decidir el què volen ni els que els hi convé. I sobretot els que tenen discapacitats mentals reconegudes i/o ja han estat incapacitats judicialment per a regir la seva vida i la seva salut.

Per què es continua respectant la seva voluntat que només els duu al consum, a la malaltia, a la mala vida, a la delinqüència, a la degradació i a la mort?

3. Inserció laboral, accés a pensions. Els nostres nois i noies **poden treballar** però en uns treballs protegits, on s'entengui el seu problema i **necessiten treballar**, per a la seva autoestima i els seu creixement. Si no fan res recauen segur en el seu trastorn. Ara per ara el treball assistit per a persones amb malaltia mental és molt escàs en comparació amb les persones amb disminució mental. I pels malats mentals amb trastorn de conducta és nul.

Accés a pensions dignes. No poden dependre d'uns pares que ja s'han arruïnat prèviament intentant, per la via privada, tractar de jovenets els seus fills, ja que no hi ha via pública.

4. Visibilitat del problema. N'hi ha més, molts més. Invisibles, perquè a molts pares els costa explicar, i molt menys divulgar, que són faltats, agredits, i robats. Necessitem campanyes a la TV, fòrums, conferències, mobilitzacions...

5. Fundacions tutelars, que no saben (en tenim exemples) o no poden, fer front a persones agressives i complicades. Les fundacions tutelars que coneixem no poden fer-se càrrec, tal i com estan muntades ara per ara, per a substituir als pares quan faltem. Cal refer els protocols de les obligacions que tenen les fundacions tutelars. Els nostres fills i filles no es poden valdre només amb un parell de visites al mes dels seus tutors.

Quan nosaltres ja no hi siguem, no són les fundacions tutelars qui han de vetllar per la seva vida, la seva salut, el seu benestar?, no només es tracta de gestionar els seus diners.

6. Necessitem, sobre tot, que les institucions ens facin cas. Que ens escoltin i intentin resoldre un problema que afecta a tota la societat. Els nostres nois i noies, i cada vegada en són més (**gràcies sobretot a la permissivitat amb que es tracta el tema del cànnabis i el seu consum en nenes, nens i**

adolescents), són delinqüents en potència. No ens ho podem permetre com a país.

Els nostres casos són **URGENTS**, els hi va la vida, a ells i a tota la família, que emmalaltim per a ells perquè ens els estimem.

Necessitem solucions pràctiques, no paraules i plans molts bonics però lents... No esperin a fer alguna cosa quant finalment sortim a la TV arrel d'una desgràcia...

Montserrat Boix i Prats
Telf. 659762550

Presidenta AFATRAC
(Associació de familiars d'afectats per trastorn de conducta)